

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TARPTAUTINIŲ GINČŲ SPRENDIMAS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Inga Martinkutė Kitas (-i):	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra, Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius; 405 kab., tel. (8 5) 2366175; el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	9 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Tarptautinė viešoji teisė	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
10	268	48	220

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Studijų dalykas skirtas suteikti teorinių ir praktinių žinių apie tarptautinių ginčų sprendimo ypatumus, ypatingą dėmesį skiriant reglamentavimo ir praktinių įgyvendinimo aspektų lyginamajai analizei, ugdyti studentų gebėjimus taikyti įgytas žinias praktinėje veikloje, veiksmingai ir etiškai dalyvaujant tarptautinių ginčų sprendimo procese. Taip pat ugdomos kompetencijos bendrauti ir bendradarbiauti, toliau savarankiškai mokytis ir tobulėti.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinos ir gebės lyginti svarbiausias tarptautinių ginčų sprendimo institucijas ir procesus, suvoks iššūkius, su kuriais susiduria tarptautinių ginčų sprendimo dalyviai.	Interaktyvios paskaitos (problematis dėstymas), seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, praktinių situacijų modeliavimas, užduočių atlikimas, inscenizacija), savarankiškas darbas, tiriamieji metodai (informacijos paieška, ir analizė)	Aktyvumas paskaitų ir seminarų metu, rašytinis dokumentas, tarptautinio ginčo inscenizacijos žodinis pristatymas, egzaminas raštu
Gebės tinkamai teisiškai kvalifikuoti tarptautinius ginčus		
Gebės aiškinti ir kritiškai vertinti tarptautinės teisės normas, instrumentus, teismų bei arbitražų sprendimus, susijusius su tarptautiniais ginčais, ir tinkamai juos taikyti praktinėje veikloje.		
Gebės parinkti tinkamą tarptautinių ginčų sprendimo būdą bei strategiją ir siūlyti priemones probleminių situacijų sprendimui, teikdamas teisinės konsultacijas susijusias su tarptautinių ginčų sprendimu, rengdamas procesinius dokumentus ir dalyvaudamas valstybės ar asmenų atstovavime tarptautiniuose procesuose.		
Gebės efektyviai ir konstruktyviai dirbti grupėje, laikydamasis bendravimo principų ir etikos normų.	Seminarai (grupės diskusija, inscenizacija)	Aktyvumas seminarų metu, tarptautinio ginčo inscenizacijos žodinis pristatymas
Gebės savarankiškai dirbti ir naudotis teisinės informacijos duomenų bazėmis, bei kitais šaltiniais, reikalingais teisės žinių gilinimui (bei studijų tęsimui).	Seminarai (atvejo analizė, praktinių situacijų modeliavimas, užduočių atlikimas, inscenizacija), savarankiškas darbas, tiriamieji metodai (informacijos paieška, ir analizė)	Aktyvumas seminarų metu, rašytinis dokumentas, tarptautinio ginčo inscenizacijos žodinis pristatymas
Gebės sklandžiai, argumentuotai ir logiškai reikšti savo nuomonę bei pristatyti poziciją, raštu ir žodžiu komunikuoti profesinėje bei viešojoje erdvėje, taikant	Seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, praktinių situacijų modeliavimas,	Aktyvumas paskaitų ir seminarų metu, rašytinis dokumentas, tarptautinio

įgytas teorines žinias ir praktinius gebėjimus.	užduočių atlikimas, inscenizacija), savarankiškas darbas, tiriamieji metodai (informacijos paieška, ir analizė)	ginčo inscenizacijos žodinis pristatymas, egzaminas raštu
---	---	---

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Susipažinimas, dalyko apžvalga, įžanga į tarptautinį ginčų sprendimą. istorinis kontekstas ir tendencijos	2		1				3	10	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio (Tarptautinio Teisingumo Teismo internetinis puslapis, JT audiovizualinė biblioteka, Arbitration International, Investment Arbitration Reporter, Investor-State Law Guide, kiti dėstytojo nurodyti elektroniniai šaltiniai) peržiūra ir analizė
2. Tarptautinis arbitražas: pagrindinės institucijos ir procedūros	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, pasiruošimas skirtingų arbitražo institucijų ir taisyklių prezentacijoms, diskusijoms
3. Investiciniai ginčai ir jų sprendimo būdai	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, pasiruošimas prezentacijoms bei diskusijoms
4. Šiuolaikinės arbitražo problemos	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, pasiruošimas prezentacijoms bei diskusijoms
5. Tarptautinis Teisingumo Teismas: institucinė sandara	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, pasiruošimas prezentacijoms bei diskusijoms
6. Tarptautinis Teisingumo Teismas: procesiniai aspektai	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, pasiruošimas prezentacijoms bei diskusijoms
7. Tarptautinio Teisingumo Teismo praktika	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, pasiruošimas prezentacijoms bei diskusijoms
8. Tarptautiniai ginčai aplinkos apsaugos srityje	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, procesinių dokumentų rengimas, pasiruošimas tarptautinio ginčo inscenizacijai bei diskusijoms
9. Ekonominiai ir prekybos ginčai	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, procesinių dokumentų rengimas, pasiruošimas prezentacijoms bei diskusijoms
10. Tarptautinis	2		1				3	14	Akademines literatūros, teisinių dokumentų

Baudžiamasis Teismas									ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, procesinių dokumentų rengimas, pasiruošimas prezentacijoms bei diskusijoms
11. Kiti taikaus ginčų sprendimo būdai ir priemonės	2		1				3	14	Akademinės literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, prezentacijos, procesinių dokumentų rengimas, pasiruošimas tarptautinio ginčo inscenizacijai bei diskusijoms
12. Tarptautinio proceso inicijavimas, jurisdikcija, laikinosios priemonės, tretieji asmenys procese	2		1				3	14	Akademinės literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, procesinių dokumentų rengimas, pasiruošimas tarptautinio ginčo inscenizacijai, prezentacijoms bei diskusijoms
13. Įrodymai, liudininkai ir ekspertai tarptautiniame procese	2		1				3	14	Akademinės literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, procesinių dokumentų rengimas, pasiruošimas tarptautinio ginčo inscenizacijai, prezentacijoms bei diskusijoms
14. Prezentavimas, argumentavimas ir įtikinėjimas, naujausių technologijų įtaka ginčų sprendimui	1		2				3	14	Akademinės literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, procesinių dokumentų rengimas, pasiruošimas tarptautinio ginčo inscenizacijos žodiniui pristatymui bei apibendrinančioms diskusijoms
15. Tarptautinių sprendimų pripažinimas ir vykdymas	2		1				3	14	Akademinės literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, užduočių atlikimas, procesinių dokumentų rengimas, pasiruošimas prezentacijoms bei diskusijoms
16. Tarptautinio ginčo inscenizacija			3				3	14	Akademinės literatūros, teisinių dokumentų ir bylų skaitymas, internetinio turinio peržiūra ir analizė, pasirengimas dalyvavimui tarptautinio ginčo inscenizacijoje pagal paskirstytas roles, pasiruošimas pozicijų pristatymui bei diskusijoms
Iš viso	29		19				48	220	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Aktyvumas paskaitų ir seminarų metu	20	Semestro metu	Vertinamas rezultatyvus dalyvavimas diskusijose, problemų formulavimas ir jų sprendimų siūlymas, turiningų kritinių pastabų teikimas ir kitų diskusijos dalyvių komentavimas, atsakymai į pateiktus klausimus, tinkamas studijuojamų šaltinių taikymas.
Rašytinis dokumentas	20	Apie 8 semestro savaitę	Rašytinio dokumento rengimas tarptautinio ginčo inscenizacijai vertinamas 1-10 balų sistemoje, kas sudaro 20 proc. kaupiamojo balo. Vertinami šie procesinio dokumento aspektai: 1. Struktūra ir apimtis (struktūra aiški ir logiška, laikomasi formos reikalavimų); 2. Turinys (analizė originali ir išsamiai atsakyta į keliamus teisinius klausimus, argumentai dėstomi nuosekliai ir sistemiškai); 3. Naudojami šaltiniai (remiamasi nacionalinės ir tarptautinės teisės normomis, įvairių teismų praktika, teisės doktrina, tinkamas citavimas); 4. Kalba (argumentai aiškūs ir logiški, tekstas glaustas, rašoma taisyklinga kalba, vartojami tinkami teisiniai terminai).

Dalyvavimas tarptautinio ginčo inscenizacijoje parinktoje rolėje ir žodinis ginčo šalies pozicijos pristatymas	20	Apie 16 semestro savaitę	Tarptautinio ginčo šalies pozicijų žodinis pristatymas vertinamas 1-10 balų sistemoje, kas sudaro 20 proc. kaupiamojo balo. Vertinami šie prezentacijos aspektai: 1. Forma (aiški ir logiška prezentacijos struktūra, vaizdinga ir sklandi kalba bei ramus tonas, neišeinama iš bylos rėmų, argumentai išsakomi glaustai ir nesikartojant, tinkamos vizualinės priemonės); 2. Turinys (bylos faktų ir taikytinos teisės išnarymas, analizė išsami, sistemiška, tikslus svarbiausių bylos problemų identifikavimas, pateikiami reikalingi argumentai, remiamasi tinkamais įrodymais, informacija išbaigta, atsižvelgiama į kitos šalies argumentus/klausimus ir tinkamai į juos atsakoma).
Egzaminas raštu	40	Semestro pabaigoje	Studentams pateikiami du atviro tipo klausimai. Egzaminas vertinamas 1-10 balų sistemoje, kas sudaro 40 proc. kaupiamojo balo. Vertinama: 9-10 balai: puikios žinios ir gebėjimai. Atsakymai argumentuoti, sklandžiai ir aiškiai išdėstyta visa reikiama informacija, identifiukuota problematika, pateikiamas jos įvertinimas, nurodomi visi aktualūs šaltiniai, kuriais yra remiamasi; 7-8 balai: geros žinios ir gebėjimai. Studento darbas atitinka keliamus reikalavimus, tačiau yra dalinių trūkumų (nenurodomos naujausios mokslo tendencijos, nurodomi tik pagrindiniai šaltiniai, kuriais yra remiamasi atsakant į klausimus ir pan.); 4-6 balai: vidutinės žinios ir gebėjimai. Darbe yra nemažai fakto ar interpretacijos klaidų, informacija išdėstoma nesklandžiai, įvardijama ne visa problematika; 2-4 balai: žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, bet dar tenkina minimalius reikalavimus. Yra esminių klaidų. Studentas pritaiko įsisavintas žinias, bet neišnaudoja visų gebėjimų (informacija pateikiama nestruktūrizuotai, nedemonstruojamas kritinis požiūris, analizė neišsami, netinkamai įvertinta arba identifiukuota problematika, nurodomi ne visi pagrindiniai šaltiniai, kuriais buvo remtasi ir pan.); 0-1 balų: netenkinami minimalūs reikalavimai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Collier, John Greenwood, & Lowe, Vaughan	2002	Ginčų sprendimas tarptautinėje teisėje: Institucijos ir procedūros		Vilnius: Eugrimas
Akehurst, Michael Barton, and Malanczuk, Peter	2000	Šiuolaikinis Tarptautinės Teisės Įvadas		Vilnius: Eugrimas
Tanaka, Y	2018	The Peaceful Settlement of International Disputes		Cambridge University Press
Dixon, Martin	2013	Textbook on International Law		Oxford University Press
Lowe, Vaughan	2007	International Law		Oxford University Press
d'Aspremont, Jean	2016	The International Court of Justice and the Irony of System-Design		Journal of International Dispute Settlement, https://ssrn.com/abstract=2930661
Tams, Christian	2015	Meta-Custom and the Court: A Study in Judicial Law-Making	14	The Law & Practice of International Courts and Tribunals, http://booksandjournals.brlonline.com/content/journals/10.1163/15718034-12341285
Brownlie, Ian	2009	The Peaceful Settlement of International Disputes	8.2	Chinese Journal of International Law
Tarptautinio Teisingumo Teismo internetinis puslapis				https://www.icj-cij.org/
JT Taikaus tarpvalstybinių ginčų sprendimo vadovėlis				http://legal.un.org/cod/books/HandbookOnPSD.pdf

Teismai ir Tribunolai, JT audiovizualinės bibliotekos paskaitų ciklas apie tarptautinę teisę				https://legal.un.org/avl/ls/courtsandtribunals.html
Papildoma literatūra				
Klein, N. (ed)	2014	Litigating International Law Disputes: Weighing the Options		Cambridge: Cambridge University Press
Crawford, James	2012	Brownlie's Principles of Public International Law		Oxford University Press
Shaw, Malcolm	2017	International Law		Cambridge University Press
Bercovitch, Jacob, Victor Kremenyuk, and I. William Zartman (eds)	2009	The SAGE Handbook of Conflict Resolution.		Thousand Oaks, CA: SAGE
Merrills, John Graham.	2017	International Dispute Settlement.		New York: Cambridge University Press
Zartman, I. William, ir J. Lewis Rasmussen, (eds)	2007	Peacemaking in International Conflict: Methods and Techniques		Washington, DC: Unites States Institute for Peace
Reisman, W. Michael	2012	The Diversity of Contemporary International Dispute Resolution: Functions and Policies	3.1	Journal of International Dispute Settlement
Hollis, Duncan	2017	„Sources and Interpretation Theories: An Interdependent Relationship“ in the Oxford Handbook on the Sources of International Law		Oxford University Press
The Journal of International Dispute Settlement				Oxford University Press
The Law & Practice of International Courts and Tribunals				Brill Nijhoff
ICSID Review – Foreign Investment Law Journal				Oxford University Press
Arbitration International				Oxford University Press
Investment Arbitration Reporter				https://www.iareporter.com/
Jus Mundi				https://jusmundi.com/en/
Investor-State Law Guide				https://www.investorstatelawguide.com/